

§ 215

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponnosta koskien jokeri 0:n suunnittelun toteutuksen aloitusta jo ennen Sörnäisten tunnelin valmistumista

HEL 2021-013447 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yksi yleiskaavassa 2016 esitetyistä uusista pikaraitoteistä on niin kutsuttu jokeri 0. Jokeri 0:lla tarkoitetaan alun perin bussirunkolinjaa 500 mukailevaa yhteyttä Munkkivuoresta Pasilan kautta Itäkeskukseen.

Kaupunkiympäristölautakunnan 1.3.2022 hyväksymässä yleiskaavan toteuttamisohjelman päivitetystä versiossa jokeri 0 -pikaraitiotien prioriteettia on nostettu ensimmäisessä vaiheessa vuosina 2021-2035 suunniteltavien kohteiden joukkoon. Toteuttamisohjelman yhteydessä tehdyssä raideliikenteen verkostaselvityksessä todettiin raitiotien tärkeimmäksi yhteysväliksi muodostuvan Meilahti–Pasila–Kalasatama.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman hyväksymisen yhteydessä kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi useita vastaehdotuksia, joista seuraavat liittyivät jokeri 0:n suunnitteluun. Kaupunkiympäristölautakunta esitti, että jokeri 0:n suunnittelun yhteydessä arvioidaan Herttoniemen yrittäjäalueen maankäytön tehokkuutta suhteessa uuteen raideinvestointiin. Tarvittaessa valmistaudutaan muutoksiin, jotka mahdollistavat sekoittuneen kaupunkirakenteen yhdessä työpaikka-alueen kehittymisen kanssa. Lisäksi lautakunta esitti, että selvitetään Jokeri 0:n ensi vaiheen toteutuksen yhteydessä raideyhteyden jatkamista Roihupellon kautta Itäkeskukseen.

Valmistelussa lähtökohtana on tällä hetkellä, että jokeri 0 –pikaraitiotien ensimmäisen vaiheen kokonaisuus olisi Meilahde–Meilahde–Pasila–Kalasatama–Herttoniemi. Meilahdesta pikaraitiotien palvelutasolla kulkeva linja kulkisi tunnelissa Pasilan kautta Teollisuuskadulle, josta itään se jatkaisi pääosin katutasossa omilla kaistoillaan. Pasilan alittavan raitiotietunnelin osalta on tarkoitus hyödyntää Triplan alle tehtyä poikittaisen raideaseman varausta. Varsinaista koko linjan pituudella olevaa esiselvitystä tai yleissuunnitelmaa vaihtoehtoineen ei ole vielä tehty.

Jokeri 0 linjauksen erillisille osuuksille on kuitenkin tehty erilaisia selvityksiä ja tarkasteluja. Näihin kuuluvat esimerkiksi raitiotietunneleiden rakennetekniset tarkastelut välillä Paciuksenkatu–Pasila–Teollisuuskatu, Teollisuuskadun kaavarungon yhteydessä laadittu alustava liikennesuunnitelma, Junatien kilpailun jatkosuunnittelun liikennesuunnitelmaluonnokset ja Itäväylän Redin katetun kohdan raitiotiepysäkkitarkastelut. Viimeisimmissä tarkasteluissa on ollut vain sellaisia vaihtoehtoja, joissa raitiotie alittaa tunnelissa myös keskuksipuiston.

Seuraavaksi suunnitteluun tulevia osuuksia Jokeri 0:n linjauksella ovat Kulosaarensillan yleissuunnitelman yhteydessä tehtävä raitiotievaraus ja Teollisuuskadun liikenteen yleissuunnitelman tarkentaminen.

Merkittäviä myöhemmin suunniteltavia jokeri 0:n mahdollistavia osuuksia ovat Itäväylän liikenteen ja maankäytön yhteensovittaminen Kulosaaren kohdalla sekä Herttoniemen metroaseman ja Linnanrakentajan tien järjestelyt. Nykyisellään kyseisille osuuksille ei ole suunniteltu pika-raitiotien mahdollistavaa ratkaisua. Lisäksi suunnittelua vaativat myös mahdolliset jatkosuunnat Herttoniemestä Itäkeskukseen ja Laajasaloon.

Junatien nyt suunnitellut muutokset ovat riippuvaisia Sörnäistentunnelin suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta. Seuraavaksi Jokeri 0:n osalta kootaan tehdyt selvitykset yhteen ja aloitetaan resurssien sen mahdollistaessa jokeri 0 -hankkeen esisuunnittelu. Esisuunnittelua seuraavan yleissuunnitelman laatiminen eri vaihtoehtoineen koko linjan pituudelle on resursseja merkittävästi sitova työ, joka on nyt ajoitettu vuosille 2025-2027. Tavoitteena on kokonaisuuden edistäminen yhtenä hankkeena kohti päätöksentekoa yleiskaavan toteuttamishjelmassa esitetyn tavoiteaikataulun mukaisesti.

Kaupunkiympäristön lautakunta katsoi, että yleissuunnittelu tulisi voimavarojen salliessa aloittaa jo 2024.

Erityisesti osana Herttoniemen aseman alueen uudistamista harkitaan suunnittelukilpailun järjestämistä, jolla varmistetaan alueen laadukas suunnitteluratkaisu huomioiden Jokeri0:n jatkoyhteydet Itäkeskuksen ja Laajasalon suuntaan.

Käsittely

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Kaupunkiympäristön lautakunta katsoi, että yleissuunnittelu tulisi voimavarojen salliessa aloittaa jo 2024.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: "Erityisesti osana Herttoniemen aseman alueen uudistamista harkitaan suunnittelukilpailun järjestämistä, jolla varmistetaan alueen laadukas suunnitteluratkaisu huomioiden Jokeri0:n jatko-yhteydet Itäkeskuksen ja Laajasalon suuntaan."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Kankkunen, liikenneinsinööri: 310 21351
ville.kankkunen(a)hel.fi

Liitteet

1 Torsti Pilvi, toivomusponssi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yksi yleiskaavassa 2016 esitetyistä uusista pikaraitoteistä on niin kutsuttu jokeri 0. Jokeri 0:lla tarkoitetaan alun perin bussirunkolinjaa 500 mukailevaa yhteyttä Munkkivuoresta Pasilan kautta Itäkeskukseen.

Kaupunkiympäristölautakunnan 1.3.2022 hyväksymässä yleiskaavan toteuttamisohjelman päivitetystä versiossa jokeri 0 -pikaraitiotien prioriteettia on nostettu ensimmäisessä vaiheessa vuosina 2021-2035 suunniteltavien kohteiden joukkoon. Toteuttamisohjelman yhteydessä tehdyssä raideliikenteen verkostoeselvityksessä todettiin raitiotien tärkeimmäksi yhteysväliksi muodostuvan Meilahti–Pasila–Kalasatama.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman hyväksymisen yhteydessä kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi useita vastaehdotuksia, joista seuraavat liittyivät jokeri 0:n suunnitteluun. Kaupunkiympäristölautakunta esitti, että jokeri 0:n suunnittelun yhteydessä arvioidaan Herttoniemen yri-

tysalueen maankäytön tehokkuutta suhteessa uuteen raideinvestointiin. Tarvittaessa valmistaudutaan muutoksiin, jotka mahdollistavat sekoituneen kaupunkirakenteen yhdessä työpaikka-alueen kehittymisen kanssa. Lisäksi lautakunta esitti, että selvitetään Jokeri 0:n ensi vaiheen toteutuksen yhteydessä raideyhteyden jatkamista Roihupellon kautta Itäkeskukseen.

Valmistelussa lähtökohtana on tällä hetkellä, että jokeri 0 –pikaraitiotien ensimmäisen vaiheen kokonaisuus olisi Meilahti–Pasila–Kalasatama–Herttoniemi. Meilahdesta pikaraitiotien palvelutasolla kulkeva linja kulkisi tunnelissa Pasilan kautta Teollisuuskadulle, josta itään se jatkaisi pääosin katutasossa omilla kaistoillaan. Pasilan alittavan raitiotietunnelin osalta on tarkoitus hyödyntää Triplan alle tehtyä poikittaisen raideaseman varausta. Varsinaista koko linjan pituudella olevaa esiselvitystä tai yleissuunnitelmaa vaihtoehtoineen ei ole vielä tehty.

Jokeri 0 linjauksen erillisille osuuksille on kuitenkin tehty erilaisia selvityksiä ja tarkasteluja. Näihin kuuluvat esimerkiksi raitiotietunneleiden rakennetekniset tarkastelut välillä Paciuksenkatu–Pasila–Teollisuuskatu, Teollisuuskadun kaavarungon yhteydessä laadittu alustava liikennesuunnitelma, Junatien kilpailun jatkosuunnittelun liikennesuunnitelmaluonnokset ja Itäväylän Redin katetun kohdan raitiotiepysäkkitarkastelut. Viimeisimmissä tarkasteluissa on ollut vain sellaisia vaihtoehtoja, joissa raitiotie alittaa tunnelissa myös keskuspuiston.

Seuraavaksi suunnitteluun tulevia osuuksia Jokeri 0:n linjauksella ovat Kulosaarensillan yleissuunnitelman yhteydessä tehtävä raitiotievaraus ja Teollisuuskadun liikenteen yleissuunnitelman tarkentaminen.

Merkittäviä myöhemmin suunniteltavia jokeri 0:n mahdollistavia osuuksia ovat Itäväylän liikenteen ja maankäytön yhteensovittaminen Kulosaaren kohdalla sekä Herttoniemen metroaseman ja Linnanrakentajan tien järjestelyt. Nykyisellään kyseisille osuuksille ei ole suunniteltu pikaraitiotien mahdollistavaa ratkaisua. Lisäksi suunnittelua vaativat myös mahdolliset jatkosuunnat Herttoniemestä Itäkeskukseen ja Laajasaloon.

Junatien nyt suunnitellut muutokset ovat riippuvaisia Sörnäistentunnelin suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta. Seuraavaksi Jokeri 0:n osalta kootaan tehdyt selvitykset yhteen ja aloitetaan resurssien sen mahdollistaessa jokeri 0 -hankkeen esisuunnittelu. Esisuunnittelua seuraavan yleissuunnitelman laatiminen eri vaihtoehtoineen koko linjan pituudelle on resursseja merkittävästi sitova työ, joka on nyt ajoitettu vuosille 2025-2027. Tavoitteena on kokonaisuuden edistäminen yhtenä hank-

keena kohti päätöksentekoa yleiskaavan toteuttamishjelmassa esitetyn tavoiteaikataulun mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Pilvi Torsti on tehnyt 24.11.2021 seuraavan toivomusponnen:

"Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuuksia miten Herttoniemi-Pasila-Meilahti ratikka, eli Jokeri 0:n suunnittelun toteutus voidaan aloittaa jo ennen tunnelin valmistumista."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.3.2022 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Kankkunen, liikenneinsinööri: 310 21351
ville.kankkunen(a)hel.fi

Liitteet

1 Torsti Pilvi, toivomusponsi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 29.03.2022 § 205